

schrift

Tijdschrift over taal en taalbeleid

home

discussie

reportage

colofon

HOME > REPORTAGE > DE JUMP START VAN EEN TAALBAD

De jump start van een taalbad

Tekst: Maarten Dessing - 13/07/10

Hoe zorgen een maaltijd en een bokswedstrijd ervoor dat je snel een vreemde taal leert? De taalinstututen zoals Dialogue in Spa weten het wel. Zij stoppen hun cursisten in een intensief taalbad. "We krijgen hier een echte 'jump start'."

Een voetbaltrainer gaat in Duitsland aan de slag.

Een manager wordt overgeplaatst naar de Spaanse divisie van zijn bedrijf. Een journalist wordt correspondent in Italië... Hun eerste uitdaging? Juist, de taal van hun nieuwe werkplek leren. Een week, of langer, doen zij niets anders dan de vreemde taal spreken. Ze nemen letterlijk een taalbad, waaruit ze verrijkt stappen. Wie zijn nieuwe taal snel moet kunnen gebruiken, kiest voor deze taalonderdompeling.

Maar waar dat kan?

"Het is zoal tennis: hoe vaak sla je de bal als je een privécoach hebt?"

Het Belgische instituut Dialogue gespecialiseerd in taalonderdompeling verschillende locaties verspreid over Europa en Amerika. Op iedere locatie doceert men de taal van de omgeving. Nederlands leer je in Sint-Pieters-Leeuw (bij Brussel). Frans in Kerfiac (Bretagne) of Spa (in de Ardennen). Spaans in Barcelona. In iedere vestiging is plaats voor slechts een klein aantal cursisten.

Het oudste filiaal is gevestigd in een ruime villa aan de rand van Spa. Hier startte Jean-Luc Godard twintig jaar geleden zijn taleninstituut. De aimabele zestiger heeft ruime ervaring als docent Frans voor anderstaligen. Hij gaf les in Burundi en was directeur pedagogie en directeur kwaliteit aan het talencentrum Ceran in Spa. Uit onvrede met de groepslessen van Ceran richtte hij het instituut op waarin de individuele aanpak centraal staat.

Jean-Luc Godard: "Je begint met een groep waarvan iedereen exact hetzelfde niveau heeft. Binnen twee dagen zie je al grote verschillen."

“Als je alleen met de docent bent, praat je tijdens een les van 45 minuten de hele tijd”, legt hij uit. “Als je met zijn tweeën bent, praat je de helft van de tijd. En als je met een groep van tien bent, praat je nog maar een paar minuten. Bovendien verslapt je concentratie als de docent met een andere leerling bezig is. Vergelijk het met een tennisles. Hoe vaak mag je de bal slaan als je een privécoach hebt? En hoe vaak als je met een groep van zes les krijgt?”

Ook leert niet iedereen even snel. “Stel, je begint met een groep waarvan iedereen exact hetzelfde niveau heeft. Binnen twee dagen zie je al grote verschillen. Het niveau van de groep gaat dan vooruit tegen het tempo van de langzaamste leerling.”

“Soms nemen we zelfs bokswedstrijden op”

Het voornaamste verschil tussen taalinstututen en Dialogue is de omvang.

De cursisten eten vaak in grote groepen met elkaar aan een aantal tafels.

Ruimte om te slapen is er niet. Daarvoor kunnen de cursisten uitwijken naar hotels in de omgeving.

In Spa gebruiken alle aanwezigen de maaltijd aan één tafel: cursisten, docenten, de assistent van Godard. Alle cursisten, maximaal zes per week, brengen hun lessen en vrije tijd in een eigen kamer in de villa door.

Het instituut heeft zijn unieke methode officieel gedeponeerd.

Dialogue gelooft in een individuele en gepersonaliseerde aanpak.

Voor iedere cursist moeten de lessen worden aangepast op zijn kennis en vaardigheden, snelheid van leren, leerdoelen en persoonlijke interesses. Ook wordt iedere minuut nuttig gebruikt: idealiter hoort en praat de cursist de hele dag de taal die hij wil leren.

Maatwerk motiveert, weet Godard. “Ooit hadden wij een Fin die veel moeite had met Frans.

De taal was hem te vreemd. Maar hij bleek erg geïnteresseerd in boksen.

Toen hebben we een bokswedstrijd van televisie opgenomen.

Samen luisterden we naar het commentaar en bespraken dat uitvoerig.

Prompt ging hij daarna met een grote sprong vooruit.

En de dvd voegden we toe aan onze bibliotheek, die inmiddels meer dan tweeduizend banden telt.”

“Na iedere les maken we een nieuwe cd”

In Spa geeft de cursist op zijn inschrijfformulier aan wat hij wil. Welke taalaspecten:

grammatica, uitspraak enz. En binnen welk interessegebied hij zich wil verbeteren.

Zijn niveau wordt vastgesteld op de eerste dag. Hij doet dan een test die vijftien

minuten duurt. Daarna heeft hij, naar keuze, vier tot acht privélessen van 45 minuten

per dag. De rest van de tijd besteedt hij aan zelfstudie. Aan het eind van de cursus

doet hij dezelfde test opnieuw om vast te stellen hoeveel hij vooruit is gegaan.

Bij Dialogue wordt lesmateriaal bovendien gepersonaliseerd.

Aan het eind van iedere les zet de docent enkele zinnen op een cd,

die dat uur aan bod kwamen. Zinnen die rechtstreeks betrekking hebben op de interesse én de

problemen van de leerling. Tijdens de zelfstudie moet de leerling de zinnen minstens

zes keer herhalen en zelf opschrijven. Door op deze manier vertrouwd te raken met

de zin kan hij een stap vooruit komen.

Cursisten leren van elkaar. Vooral tijdens de maaltijden.

Hier in Spa klinkt uitsluitend Frans. Om te zorgen dat

het voor iedereen zinvol is, worden cursisten en

docenten zorgvuldig naast elkaar gezet. In Spa nodigt

Godard regelmatig iemand uit om met de cursisten te

praten. Het liefst iemand die hetzelfde beroep uitoefent.

Van de Franstalige omgeving maakt hij daarentegen

zelden gebruik: zijn studenten hoeven hun kennis niet

in de praktijk te brengen. “Alleen toen er iemand uit

Koeweit was die op de markt wilde onderhandelen,

gingen we de stad in. Een docent noteerde zijn fouten en kwam daar in de volgende les op terug.”

“Elke cursist krijgt een dip, maar daarna volgt de doorbraak”

De intensieve onderdompeling is gericht op een snelle opbouw van de taal. Input, toepassen, herhaald toepassen en weer nieuwe input. Doel is de studenten in een flow te brengen, waardoor ze veel kennis kunnen opnemen. Het hoge tempo en de omgeving waarin de nieuwe taal centraal staat, moeten dat garanderen.

Vanzelfsprekend heeft iedere cursist gedurende een week een terugslag. Ook bestaat het risico dat de kennis na het taalbad ook weer snel wegzakt.

De instituten drukken hun cursisten daarom op het hart de taal bij te houden, maar bieden ook nazorg. Dialogue geeft de gemaakte cd's mee. Godard raadt zijn studenten aan daar drie maanden lang mee te blijven oefenen. “Dat kost maar tien minuten per dag.”

“Docenten moeten altijd geïnteresseerd kunnen meepraten”

Om les te mogen geven op Dialogue moeten docenten *native speaker* zijn. Dat garandeert dat ze een taal doorgronden en gebruiken in de juiste context. Dialogue vraagt ook dat ze een studie aan een hogeschool of universiteit hebben gevolgd. Niet per se een taalstudie. Ook juridische of economische kennis is van waarde voor studenten die juist op die terreinen een taal willen leren. Wel is het een voordeel als docenten weten wat het is om een taal te leren.

Dialogue moet het doen met drie docenten die de maximaal zes cursisten afwisselend privéles geven. Volgens Godard: “Een docent moet flexibel zijn om alle typen mensen op hun gemak te stellen en een sfeer van vertrouwen te scheppen. Ook als hij niets weet van het beroep van de leerling, moet hij daar toch geïnteresseerd over kunnen praten.”

Weblink:

Dialogue: <http://www.french-immersion.com>

Kadertekst 3: Cursisten Dialogue

Drie studenten zijn er deze week bij Dialogue. De Australiër Andrew Crocker, manager in de mijnbouw, wil in het Frans kunnen praten met zijn personeel in Frankrijk en Québec. George Zodiates, ambassadeur van Cyprus in Portugal, is vanaf december gestationeerd in Brussel. En de Nigeriaanse student Bankole Aluko wil een tweede taal leren om zijn carrièrekansen te vergroten. Crocker is een echte beginner, de andere twee hebben al enige kennis van het Frans.

Waarom kozen jullie voor de methode van het taalbad?

Zodiates: “Om echt even uit mijn dagelijks leven te stappen en me te kunnen concentreren op het leren van de taal. Anders word je altijd gestoord door de telefoon. Of je gaat voor een uur terug naar kantoor. En een uur wordt altijd langer.”

Crocker: “Het voordeel van deze methode is dat de lessen aangepast zijn aan jouw niveau, jouw kennis, jouw interesses. Het helpt erg als je over onderwerpen praat die je vertrouwd zijn. Frans lijkt dan opeens een stuk makkelijker.”

Aluko: “Ik wil vooral mijn uitspraak verbeteren. In het dagelijks leven is daar nooit genoeg tijd voor. Hier kan ik een week oefenen en mijn zelfvertrouwen vergroten.”

Hebben jullie ook op een gewone manier Frans proberen te leren?

Aluko: “Ja. Iedereen moet je altijd compromissen sluiten met andere leerlingen. Daardoor deed je alleen wat je moest doen en was er weinig interactie.”

Crocker: “Ik had een uur in de week les. Direct daarna ging ik terug naar mijn werk en dacht ik weer in het Engels. Alles wat ik had geleerd, was ik gelijk vergeten. Dat schoot niet op. Hier kán ik niet weg. Daarom bouw ik voortdurend voort op de vaardigheden die ik vergaar.”

Hoe groot achten jullie de kans dat het Frans na deze week weer wegzakt?

Zodiates: “Als ik thuis ben zal ik iedere week moeten oefenen. Ik zal veel met mijn zoon in het Frans praten, die de taal ook beheerst. Daar gaat het mij om: praten. Met Frans lezen heb ik weinig moeite.”

Crocker: “Ik reis na deze week door naar Frankrijk. Maar daarna? Het voordeel van de jump start die ik nu maak, is wel dat ik veel gemotiveerder ben om te blijven oefenen. De zinnen van de cd's van Dialogue te blijven herhalen.”

Waarom kozen jullie juist voor Dialogue?

Crocker: “Zoveel plaatsen zijn er niet waar je zo intensief les kan krijgen. Ik vond Dialogue via Google.”

Aluko: “Ik ook.”

Zodiates: “De Organisation internationale de la Francophonie biedt diplomaten subsidie. Je kunt kiezen uit Dialogue of een instituut in Avignon. Omdat ik hier dicht bij Brussel zit, koos ik voor Dialogue.”